
Procjena učinka rane rehabilitacije na funkcijske sposobnosti bolesnika nakon ugradnje totalne endoproteze kuka i koljena

Assesment of effectiveness of early rehabilitation in functionality of patients after total hip and knee replacement

Ela Skoric, Tonko Vlak, Lorraine Tudor Car

Klinički bolnički centar Split, Klinički bolnički centar Split,
Lee Kong Chian School of Medicine, Nanyang Technological University, Singapore

Uvod

Ciljevi rane rehabilitacije nakon ugradnje endoproteze velikog zgloba su skraćivanje vremena oporavka i što ranije osposobljavanje za aktivnosti svakodnevnog života.

Cilj

Procjena učinka rane rehabilitacije na funkcijske sposobnosti bolesnika nakon ugradnje totalne endoproteze (TEP) kuka i koljena, evaluacijom funkcijskim upitnikom po Barthelovoj (BI).

Metode i ispitanici

U Zavodu za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju s reumatologijom (Zavod) Kliničkog bolničkog centra Split (KBC Split) provedeno je restrospektivno presječno istraživanje za razdoblje ožujak 2014.- prosinca 2015. Ispitanici su bili bolesnici sa Zavoda za ortopediju i traumatologiju KBC-a Split neposredno nakon implantacije TEP kuka i koljena. Evaluirano je 184 bolesnika: 102 s TEP kuka (70 žena, 32 muškarca) i 82 s TEP koljena (59 žena, 23 muškarca). Prosječna životna dob žena s TEP kuka iznosila je 68,38, s TEP koljena 70,11; muškaraca s TEP kuka 66,59, s TEP koljena 70,83 godine. Prosječno vrijeme trajanja hospitalizacije za bolesnike s TEP kuka iznosilo je 12,79, a s TEP koljena 13,29

dana. Evaluacija uspješnosti rane rehabilitacije provedena je BI početkom i završetkom hospitalizacije u Zavodu.

Rezultati

Prosječni BI kod TEP kuka na početku je iznosio 53,69, na kraju 80,51; kod TEP koljena na početku 49,60, a na kraju 76,42. Najveći napredak u obje skupine iskazalo je penjanje uz stepenice, a najmanji kupanje kod TEP kuka te prehrana kod TEP koljena. Statistički značajnim pokazale su se promjene u BI u odnosu prijem/otпуст iz Zavoda kod obje skupine ispitanika ($p < 0.001$). Dob ($p=0.474$) i spol ($p=0.054$), trajanje rehabilitacije ($p=0.609$) i tip operacijskog zahvata ($p=0.967$) nisu u značajnoj korelaciji s promjenama BI tijekom rehabilitacije u Zavodu.

Rasprava/zaključak

Rana bolnička rehabilitacija pokazala se učinkovitom za osposobljavanje bolesnika u svim funkcijskim segmentima prema BI, bez obzira na spol i dob bolesnika te praćeni veliki zglobovi. Uočeno je statistički značajno povećanje BI tijekom rane rehabilitacije.

Ključne riječi: Barthel indeks, totalna endoproteza kuka i koljena, rana rehabilitacija